

Pečujeme o naše
nejmenší

Jak pečovat o dítě se stomií

NIKDY NEZTRÁCEJTE NADĚJI

Každý rodič si přeje, aby jeho dítě bylo zdravé, plné síly a rozdávalo úsměv všude kolem sebe. Ne vždy se to ale vyplní. I děti mohou onemocnět, utrpět úraz nebo mít jiné trápení. Nikdy v takových případech neztrácejte naději. I když je často velmi těžké si připustit, že je vaše dítě nemocné, je důležité s ním cítit, protože jen tak můžete být svému dítěti ještě blíž a přečkat s ním léčbu i období uzdravování.

Stomie je zásahem do těla dítěte. Žádným způsobem však nezpomaluje jeho duševní ani fyzický vývoj. Stomické pomůcky jsou v dnešní době již na velmi vysoké úrovni a umožňují každému pacientovi plnohodnotný život bez omezení. Profesionálně vyškolení lékaři a zdravotní sestry vám jsou připraveni sdělit veškeré informace o stomii a připraví vás na to, jak pečovat o vaše dítětko ihned po samotné operaci.

ConvaTec patří k největším výrobcům stomických pomůcek na světě. Od roku 1991 se staráme i o stomické pacienty v Česku a na Slovensku. A proto jsme vytvořili také tuto brožuru, která vám krok za krokem ukáže, jak se o své dítě se stomií postarat, aby mělo opět úsměv na tváři a stejně tak i vy. **Držíme vám palce!**

CO JE TO STOMIE?

Slovo stoma pochází z řečtiny a znamená ústa, v přeneseném významu pak otvor, vyústění nebo vývod. V našem případě se tedy jedná o vývod střeva na břišní stěnu. Existují tři typy stomií: vývod z tlustého střeva, tenkého střeva a močového. Ve stomii nejsou žádná nervová zakončení, takže není citlivá na bolest.

Stomie může být vytvořena dočasně nebo trvale. To záleží na konkrétním onemocnění vašeho dítěte. Dětský chirurg nebo dětská sestra vám vysvětlí, proč je zákrok nezbytný a také v jaké oblasti bude stomie vytvořena.

Po operaci nebude vaše dítě schopné kontrolovat odchod stolice nebo moči, proto bude nutné, aby nosilo stomický sáček, který je určen pro zachycení veškeré stolice či moči.

JAKÉ EXISTUJÍ TYPY STOMIE

Ileostomie

Ileostomie je chirurgicky vytvořený otvor do tenkého střeva. Buď konec, nebo smyčka tenkého střeva je vyvedena na povrch bříška dítěte. Stolice tak odchází právě tímto otvorem a může být buď pastovitá, nebo tekutá, podle toho, v jaké části bříška je ileostomie vytvořena.

Kolostomie

Pokud má vaše dítě kolostomii, je tím myšlen otvor na břišku, kterým je chirurgicky vyvedena část tlustého střeva. Stolice, která poté z tohoto otvoru vychází, může být polotuhá až formovaná. Důležitou roli

zde hrají bakterie, které se vyskytují v tlustém střevě a způsobují zápach a plyny.

Urostomie

Chirurgicky vytvořený otvor pro odvod moči je možné provést téměř v kterékoliv části močového traktu. Na břišku se vytvoří otvor, kterým vychází ven moč volně nebo zavedenou hadičkou.

TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ NA ZAČÁTEK

Kdykoliv si nejste jisti zdravotním stavem svého dítěte nebo cítíte, že dítěti není dobře a něco ho trápí či bolí, nikdy neváhejte kontaktovat lékaře. V případech, které popisujeme níže, je nezbytné vyhledat lékařskou pomoc vždy:

- Dítě se chová nepřírozeně – je spavé, odmítá jídlo, je smutné, nervózní, velmi podrážděné nebo nepřetržitě pláče.
- Dítě má vyšší teplotu než 38 °C.
- Dítě zvrací a neudrží v žaludku tekutiny.
- Má nadmuté bříško či bolesti v bříšku.
- Dítě má silně páchnoucí průjem nebo krvavý či velmi silný průjem.
- Ze stomie vychází jen velmi málo stolice nebo moči v posledních 3 až 4 hodinách.
- Ze stomie vychází naopak velké množství stolice.
- Barva stomie je modrá, fialová nebo černá.
- Střevo vyhřezává ven z bříška.
- V okolí stomie se objevila vyrážka nebo zarudnutí, které se během 2–3 dní nelepší.

Autoři brožury velmi děkují za odborné konzultace panu primáři MUDr. Jiřímu Tůmovi, CSc. a sestřičce Renatě Kuželové z Fakultní nemocnice Brno.

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY K DĚTSKÉ STOMII

Jak stomie vypadá?

Stomie bývá načervenalá, vlhká a také měkká na dotek. Připomíná povrch sliznice v ústech. Stomie může mít kulatý, oválný nebo nepravidelný tvar. Na bříšku může být plochá nebo vyzdvižená nad úroveň bříška. Stomie je dobře prokrvena, a tak může například při výměně sáčku docházet k jejímu drobnému krvácení. Při dětských aktivitách také může změ-

nit barvu, například pokud se dítě protahuje nebo křičí, může stomie ztratit barvu. Pokud však stomie zčerná, je kaštanová nebo tmavě hnědá, určitě zavolejte včas lékaře. To platí i v případě, že naleznete ve stolici vašeho dítěte krev.

Mohu se stomie dotýkat?

Stomie neobsahuje žádná nervová zakončení a není tedy bolestivá na dotek. Dítě má stejný pocit, jako když se dotknete jazykem vnitřku tváře. Pozor však na období po operaci, kdy může být bříško citlivé, protože dochází k hojení rány.

Může stomie po operaci změnit tvar?

Stomie může změnit tvar v prvních několika měsících po operaci. Může být v úrovni kůže bříška nebo může vyčnívat nad ni, ale může být také vtažena pod úroveň okolní kůže. V případě stomie, která vyčnívá nad bříškem, je potřeba pravidelně kontrolovat její zabarvení. Je důležité, aby nedošlo k jejímu poranění, které může být způsobeno například těsně ovinutými plenkami nebo páskem.

JAK TO CHODÍ SE STOMICKÝM SÁČKEM

Než vyměníte stomický sáček

- Připravte si kolem sebe všechny pomůcky.
- Původní sáček šetrně odstraňte pomocí odstraňovače.
- Nepoužívejte běžné dětské vlhčené ubrousky. Mohou obsahovat olejové složky bránící dobrému přilnutí stomické pomůcky. Zbytky stolice můžete odstranit tělovou pěnou přímo určenou pro stomiky.
- Před nalepením nové pomůcky musí být kůže v okolí stomie čistá a suchá. Pokožka by měla mít stejnou barvu jako kůže na jiných částech těla.
- Prohlédněte si barvu stomie, zdali je přirozená.
- Pokud v okolí stomie naleznete vyrážku nebo pupínky, kontaktujte svého pediatra nebo svoji stomickou sestru.

Jak často bychom měli vyprazdňovat sáček?

Ideální je vyprázdnit sáček, když je naplněn z 1/3. Tím i zabráníte podtékání sáčku, které může být způsobeno tím, že je sáček plný a těžký. U výpustných sáčků je důležité, aby jeho výpust byla důkladně očištěna před opětovným uzavřením, a nedocházelo tak k potřísnění oděvu a zápachu. Obsah sáčku vyprázdněte do plenky nebo přímo do toalety, pokud můžete své dítě na toaletu posadit.

Životnost stomické podložky nebo sáčku závisí na objemu stolice odcházející ze stomie. Aktivita stomie bývá nejmenší před krmením nebo hlavním jídlem, a v tomto čase je tedy ideální vyměnit pomůcku. Pokud potřebujete vyměnit sáček vícekrát než dvakrát denně, kontaktujte svou stomasestru, aby vám pomohla s řešením.

Po jaké době je nutná výměna sáčku?

V případě dětí s kolostomií je měsíční limit podložek 10 kusů a u dětí s ileostomií či urostomií 15 ks. Limit sáčků je pro všechny typy stomií stejný a činí 30 ks na měsíc.

V případě potřeby lze u dětí do 6 let zažádat o navýšení limitu na dvojnásobek.

Kdy si moje dítě může měnit sáček samo?

Důležitá je příprava. Nechte nějaký čas své dítě, aby vám pomáhalo s výměnou sáčku. Sami pak zjistíte, kdy je dítě připraveno na to, aby si vyměňovalo sáček samo. Dbejte na to, aby si vaše dítě vždy po výměně nebo manipulaci s pomůckou umylo ruce mýdlem a teplou vodou.

Pokud vaše dítě chodí do školy, nezapomeňte se ujistit, že učitelka nebo zdravotník vědí, jak pečovat o stomii. Dítě by také mělo mít s sebou vždy náhradní sáček a oblečení.

WWW
convatec.cz

Mohu dítě koupat bez sáčku?

Dítě můžete koupat bez stomického sáčku i s ním. Většina rodičů spíše upřednostňuje koupání s ním, protože nikdy nevíte, kdy bude stolice ze stomie odcházet.

Mějte na paměti, že kůži v okolí stomie byste neměli mýt klasickým mýdlem, ale přípravkem k tomu určeným.

Tip**Jak mohu dítě oblékat?**

Dnešní moderní stomické pomůcky jsou vytvářeny tak, že nejsou viditelné pod většinou oděvů. Jsou diskrétní a nevytvářejí ani žádné nerovnosti. Proto se při volbě oděvů pro své dítě nemusíte nijak omezovat. Stomické pomůcky je možné nosit pod spodním prádlem nebo plenkami, ale také na nich. Při oblékání dbejte na to, aby stomii nic neškrtilo.

Děti jsou hravé a stomický sáček bývá vhodným předmětem pro takové hry, proto je ideální oblékat děti do jednoduchých oblečků, u kterých není pro dítě jednoduché se do kontaktu se sáčkem dostat.

Tip**Co způsobuje podráždění kůže?**

Často je podráždění způsobeno močí nebo stolicí, která podtéká pod pomůckou a dostává se až na kůži. To se může stát, pokud je vystřižený otvor v pomůcce příliš velký – nebyla zvolena správná velikost. Otvor v pomůcce by měl být vystřižen co nejpřesněji podle velikosti a tvaru stomie.

800 122 111
pro volajícího zdarma

DÍTĚ, STOMIE A JÍDLO**Musí mít mé dítě speciální dietu?**

Pokud váš lékař neurčí jinak, je pravděpodobné, že vaše dítě bude jíst jídlo, na které je zvyklé, bez většího omezení. Důležité je jíst jídlo v menších porcích, v kratších intervalech a také dbát na vyváženou stravu, kterou je možné dobře strávit. Společně se stravou je velmi důležité pravidelně pít.

Může dojít k dehydrataci dítěte?

K dehydrataci dochází, pokud dítě ztratí mnoho tekutin, které nejsou nahrazeny novými tekutinami. K dehydrataci dochází často při chřipce, průjmu nebo zvracení. V případě, že se u vašeho dítěte objeví některý z těchto příznaků, zavolejte lékaře:

- Dítě odmítá tekutiny.
- Dítě nemožilo v průběhu posledních 4 až 6 hodin.
- Dítě je méně aktivní než jindy nebo je spavé.
- Moč dítěte je tmavě žlutá.
- Ústa dítěte jsou vyschlá.
- Dítě má zapadlé oči.

Mohou některé potraviny ovlivnit stolicí?

Mléko, sýry, jogurt nebo potraviny na bázi sacharidů jako jsou těstoviny, rýže nebo brambory, chléb, banány, mohou stolicí zahustit. Zatímco čerstvé ovoce, zelené fazolky nebo smažená jídla, čokoláda nebo kořeněná jídla mohou způsobit řidší stolicí. Červená řepa a cukrovinky s červenou želatinou mění barvu stolice na červenou.

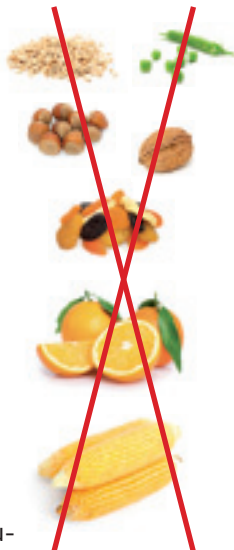
Co je to blokáda střeva?

Blokáda střeva vzniká, když se potrava špatně tráví. Tím dochází k jejímu hromadění ve střevech. Proto je důležité, aby dítě potraviny vždy dobře rozžvýkalo a pilo při tom hodně tekutin.

WWW
convatec.cz

Mezi potraviny, které mohou vyvolat blokádu střev, patří kukuřice, popcorn, celer, sušené ovoce, citrusy, semínka a ořechy, slupky ovoce, hrášek a také uzeniny, které mají slupku. Pokud se u vašeho dítěte objeví některý z uvedených příznaků, neváhejte kontaktovat svého lékaře:

- Bolest břicha nebo křeče.
- Zvětšení objemu břicha nebo otok stomie.
- Větší množství vodnaté stolice, často také páchnoucí.
- Žádná nebo velmi málo stolice v posledních 4 hodinách.
- Dítě zvrací nebo má nevolnost.
- Dítě nepřijímá potravu ani nápoje.
- Dítě je podrážděné, nechová se jako obvykle.

Co způsobuje plynatost?

Plynatost je způsobena polykáním vzduchu, například při pláči, dumání dudlíku, pití brčkem nebo požíváním některých potravin jako je zelí, kapusta, fazole, kedlubna nebo sycené nápoje. Plyny způsobují, že sáček může zvětšovat svůj objem a může také dojít k jeho odlepení. Proto je důležité plyn ze sáčků vypouštět. Sáčky, které jsou opatřeny filtrem, napomáhají k uvolňování plynů a navíc minimalizují zápach.

Jak si poradit s průjemem?

Pokud se naučíte znát rytmus odchodu stolice vašeho dítěte, pomůže vám to v případě průjmu. Pokud máte podezření na průjem, obraťte se na svého dětského lékaře. Diagnózu průjmu usnadní informace o tom, jak často sáček vyprazdňujete. Jelikož průjem způsobuje dehydrataci, bude se vás také lékař ptát na otázky, které stanovují diagnózu dehydratace – kolikrát měníte mokrou plenku, jaké je množství moči či zdali nemá dítě suché rty a kruhy pod očima. Vždy je důležité zajistit dítěti dostatek tekutin.

NĚKOLIK DŮLEŽITÝCH RAD NA ZÁVĚR

Vždy u sebe mějte kontakt na vaši stomasestru, objednáací číslo stomické pomůcky a kontakt na bezplatnou StomaLinku® 800 122 111.

Nezapomeňte mít v autě nebo v tašce s plenkami rezervní stomické pomůcky a také náhradní oblečení pro vaše dítě.

POSTARÁME SE O VAŠE DÍTĚ NA KAŽDÉM KROKU

ConvaTec je největším výrobcem stomických pomůcek v České republice. Spolupracuje s mnoha českými nemocnicemi, lékaři a zdravotními sestrami. O své pacienty se dokáže postarat.

PODPORA

...aneb být s ConvaTecem, vždy přináší samá plus!

Program me+ je významným pomocníkem pro kvalitní život se stomií. Kromě kvalitních pomůcek nabízí i řadu služeb. Na ConvaTec se můžete spolehnout.

1 Časopis Radim

- **Nejste v tom sami.** Tištěný magazín ze světa stomiků vám pravidelně přináší lidské příběhy, spousty rad a zábavy. Nechte si ho zasílat i do vaší poštovní schránky. Časopis dostanete diskrétně zabalený. Stačí, když vyplníte přihlášku, a žádné vydání už vám neunikne.

2 StomaLinka®

- **Neváhejte a zavolejte** na bezplatnou StomaLinku®, kdykoliv si nebudete vědět rady. Vždy jsme připraveni vám odpovědět na jakoukoliv otázku. Pomůžeme vám s výběrem vhodných pomůcek a příslušenství a doporučíme vám, jak se starat o stomii vašeho dítěte. V týmu StomaLinky® pracují i stomici. Věřte, že vám porozumíme. **Volejte zdarma 800 122 111.**

3 www.convatec.cz

- Navštivte internetové stránky ConvaTec, na kterých najdete zajímavé informace nejen o pomůckách, ale i o životě se stomií a správné péči o ni. Na stránkách naleznete také přehled akcí, které jsou pro vás pravidelně připravovány.

www.convatec.cz

4. Zásilková služba

Vše vám zašleme diskrétně a zdarma až k vám domů. Stačí, když odešlete potvrzený poukaz od vašeho lékaře na adresu společnosti: ConvaTec, Olivova 4/2096, 110 00 Praha 1. S každou další zásilkou dostanete v balení předepsanou (odpovědní) obálku. Po obdržení poukazu připravíme novou zásilku a do 3 dnů vám ji zašleme až domů.

ZÁSILKOVÁ SLUŽBA

5. Zdravotnické potřeby „U Radima“

Preferujete osobní kontakt? Přijďte do prodejen „U Radima“ v Praze nebo Ostravě, a nechte si poradit od profesionálů. Naleznete zde kompletní sortiment stomických pomůcek.

6. Stomik Radim – ConvaTec na facebooku

Je vám blízký internet a sociální sítě? Na facebookovém profilu Stomik Radim – ConvaTec se pravidelně objevují aktuální informace, zajímavosti či postřehy ostatních stomiků. Můžete se zúčastnit i oblíbených soutěží o zajímavé ceny.

@STOMIKRADIM_CONVATEC

7. Instagram Stomik Radim – ConvaTec

Instagramový profil **stomikradim_convatec**. Veškeré důležité informace, pozvánky na webináře, tipy v péči o stomii, ale i inspirativní příběhy stomiků naleznete na našem instagramovém profilu.

8. Webináře

Zajímají vás odborné rady stomických sester na témata týkající se ošetřování stomie a péči o ni? Připojte se na naše pravidelné webináře a získáte řadu užitečných informací.

9. Stomická domácí péče Lastrona

Máte-li potíže s výběrem či předepisováním pomůcek nebo se samotným ošetřováním stomie vašeho potomka, a nejste v péči stomasestry, zavolejte StomaLinku® 800 122 111 a my vám zdarma zprostředkujeme agenturu domácí péče Lastrona, která vám pomůže při řešení složitých situací. Zkušená stomasestra přijede za vámi domů zkontroluje stomii a poradí s ošetřováním. Dle potřeby navštíví i vašeho praktického lékaře a vysvětlí mu, jak předepisovat stomické pomůcky v rámci daných limitů zdravotních pojišťoven.

10. Stomická centra

Víte, že alespoň jednou ročně by měla stomická sestra zkontrolovat stomii vašeho dítěte? V případě, že nejste v péči stomické sestry, nabízíme vám možnost navštěvovat stomická centra, kde vám zajistí komplexní péči, od kontroly stomie až po zajištění pravidelné preskripce. Pro více informací volejte StomaLinku®.

11. Cvičení pro stomiky

Aneb zdraví v našich rukách. Pohybový program pro všechny, obsahující speciální cviky přímo pro významné snížení rizika parastomální kýly. O brožuru si můžete zavolat na StomaLinku®, anebo se podívejte na naše webové stránky, kde naleznete i názorná videa se všemi cviky.

800 122 111
pro volajícího zdarma

[www.facebook.com/
stomikradim-convatec](https://www.facebook.com/stomikradim-convatec)

www
convatec.cz

Adresa společnosti a distribuce (zásilková služba):
Convatec Česká republika s. r. o., Olivova 2096/4, 110 00 Praha 1